ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

รูปแบบการส่งเสริมอนามัยส่วนบุคคลตามสุขบัญญัติ แห่งชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางจิรวดี ศุภยศอมร

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โสภณ อรุณรัตน์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต พุทธวงศ์ กรรมการ อาจารย์จำลอง ทะคำสอน กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมอนามัยส่วนบุคคลตาม สุขบัญญัติแห่งชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้รูปแบบกระบวน การดำเนินงานสู่การเป็นสถานที่ส่งเสริมสุขภาพเป็นกรอบในการกำหนดรูปแบบของการศึกษา และสร้างโปรแกรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่ได้คัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ โปรแกรมการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมอนามัยส่วนบุคคล แบบสอบ ถาม แบบบันทึกการตรวจสภาวะสุขภาพทางด้านอนามัยส่วนบุคคล และแบบประเมินการปฏิบัติ ตนทางด้านอนามัยส่วนบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และจากการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการวิเคราะห์ทางสถิติและข้อมูล เชิงคุณภาพโดยการบรรยาย

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้

1.รูปแบบการส่งเสริมอนามัยส่วนบุคคลตามสุขบัญญัติแห่งชาติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบ ด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน 7 ขั้นตอน คือ 1. การวิเคราะห์ปัญหา 2. การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ โดยการชี้แนะ 3. การตรวจสอบแนวคิด 4. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 5. การวางแผนกำหนด กิจกรรม 6. การดำเนินงานตามกิจกรรม 7.การติดตามและประเมินผล ซึ่งจากการวิเคราะห์ปัญหา พบว่าสาเหตุสำคัญที่นักเรียนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสุขบัญญัติแห่งชาติในด้านอนามัยส่วน บุคคลอย่างเป็นประจำ เนื่องมาจากการไม่เห็นความสำคัญและไม่ตระหนักถึงโทษหรืออันตรายที่ จะเกิดขึ้นกับตนเอง พ่อแม่หรือผู้ปกครองก็ไม่ได้เอาใจใส่อย่างจริงจังและครูก็ไม่เคยผ่านการอบรม ด้านอนามัยโรงเรียนหรือด้านสุขศึกษามาก่อน การจัดบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไม่ดี

2. ผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอนามัยส่วนบุคคล

พบว่าภายหลังการทดลอง นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ ไปในทางที่ดีขึ้น คือ มีคะแนนความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตนในด้านอนามัยส่วนบุคคลสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ความคิดเห็นของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง ต่อรูปแบบการส่งเสริมอนามัยส่วนบุคคล ตามสุขบัญญัติแห่งชาติ

พบว่านักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนในด้านอนามัยส่วนบุคคลว่ามีประโยชน์ ต่อสุขภาพของตนเองเป็นอย่างมาก รวมทั้งได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับสภาวะสุขภาพ ด้านอนามัยส่วนบุคคลของตนเองว่าอยู่ในระดับที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สำหรับครูส่วนใหญ่เห็น ประโยชน์ของรูปแบบการส่งเสริมอนามัยส่วนบุคคลที่นักเรียนจะได้รับในด้านสุขภาพ ส่วน ผู้ปกครองก็มีความเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ต่อบุตรหลานของตนเองเป็นอย่างมาก สามารถใช้ เป็นแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาได้ เนื่องจากทุกผ่ายได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

ผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการส่งเสริมอนามัยส่วนบุคคลตามสุขบัญญัติ แห่งชาติโดยประยุกต์จากกระบวนการดำเนินงานสู่การเป็นสถานที่ส่งเสริมสุขภาพ ทำให้นักเรียนมี การเปลี่ยนแปลงสภาวะสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลดีขึ้น รวมทั้งมีความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ ตนด้านอนามัยส่วนบุคคลถูกต้องมากขึ้น ดังนั้นรูปแบบนี้จึงควรนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนใน กลุ่มอื่น ๆ ต่อไป Thesis Title

A Model for Promoting Personal Hygiene of Prathom

Suksa 5 Students in Chiang Mai Province According to National

Health Recommendation

Author

Mrs. Jirawadee Suppayosarmorn

M.Ed.

Health Promotion

Examining Committee

Asst. Prof. Sopon Arunrutana

Chairman

Asst. Prof. Dr. Chawalit Putthawongs

Member

Lect. Chumlong Tacomson

Member

Abstract

The objective of this research was to study a model for promoting personal hygiene of prathom suksa 5 students in Chiang Mai province according to national health recommendation. Using a health promoting setting processes as a framework and to development program for this study. The 35 subjects were selected according to criteria. The instruments used in this study were: a program for promoting activities for personal hygiene, questionnaires, a form for recording personal hygiene and a self-evaluation form for personal hygiene. Data were collected by the used of interviews, non-participant observer and questionnaires. Quantitative data were analyzed by paired samples t-test and qualitative data by descriptive.

The results of the study were as follows:

1. A model for promoting personal hygiene according to national health recommendation which was development by the researcher, consisted of 7 steps, there are,1. Context analysis, 2. Advocacy, 3. Check, 4. Creating visions, 5. Planning for the activities, 6.Do, and 7. Evaluation of the activities. It has also been found that the reason why students do not abide by the national health recommendation plan regularly is that they were not aware of its importance or the dangers that would arise otherwise. Furthermore, parents did not take this issue seriously and teachers had never been

trained about hygiene or health at school. Also, the environmental hygiene at schools did not meet the standards. Parents, teachers and a group of students, therefore, organized and implemented a set of four activities, that are, 1. Checking up personal hygiene, 2. Increasing health and hygiene, 3. Healthy teeth with our hands, and 4. Love your hair, get rid of lice.

2. Results of change in personal hygienic behavior

After being trained, it was found that the students improved their behavior towards personal hygiene. They increased their knowledge, improved their attitude and knowledge towards personal hygiene with a statistical skew of .001

3. The opinion of students, teachers and parents toward the program.

The opinion of students towards the practice of personal hygiene for their health development also increased. Then, they also visualized their change of personal hygiene in a better way. Most teachers showed interest in the model for promoting personal hygiene due to the health reasons. In addition, parents think of the model as having a lot of benefits for their children and can solve many problems because all students, teachers and parents play a major role in the activities.

In conclusion, the results of this research shows that the model for promoting personal hygiene according to national health recommendation, applied from the health promoting setting processes is a model that has significantly improved the personal hygiene of the students. Moreover, the students understand and have good attitude towards personal hygiene. Hence, it is recommended that this model should be used with other students also.